

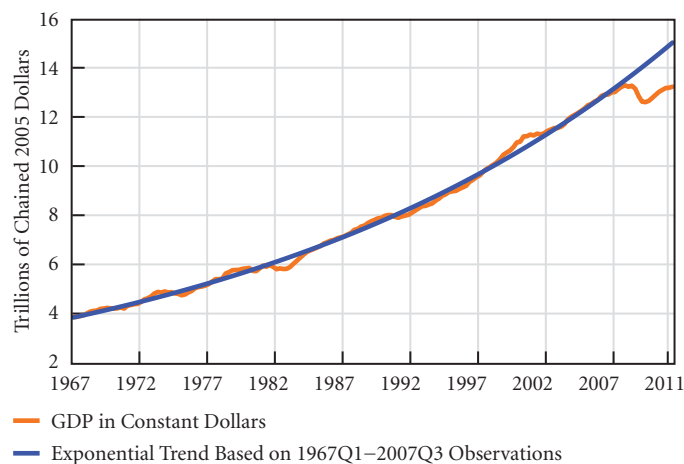
Δεν Πρόκειται για τη Συνηθισμένη Υφεση

Δημήτρης Β. Παπαδημητρίου και Greg Hannsgen

11 Αυγούστου 2011

Πρόσφατα, έχουμε δει ένα κύμα αποθαρρυντικών οικονομικών δεδομένων, που συνοδεύτηκαν στη συνέχεια από ένα ρεύμα σχολιασμών με προβλέψεις για επιστροφή σε αρνητική οικονομική ανάπτυξη. Με δεδομένο το γεγονός ότι έχουμε ήδη μια σοβαρή κάμψη στη δημιουργία θέσεων εργασίας, έχει ελάχιστη σημασία εάν μια πτωτική πορεία της οικονομίας θα συνιστούσε μια δεύτερη βουτιά σε μια ύφεση «διπλής βουτιάς», μια συνέχεια της «Μεγάλης Υποχώρησης», ή μια επιβεβαίωση ότι η οικονομία έχει εισέλθει σε μια φάση «χαμένης δεκαετίας» στα πρότυπα της Ιαπωνίας. Η mainstream οικονομική κοινότητα αντιστέκεται στην ιδέα ότι η ανάπτυξη σε μια οικονομία της αγοράς θα μπορούσε να βρεθεί σε κατάσταση στασιμότητας για μια παρατεταμένη χρονική περίοδο. Ένας λόγος γι αυτήν την άτοπη αισιοδοξία μπορεί να εξηγηθεί με το ταίριασμα της τάσης ανάπτυξης με μια σειρά οικονομικών μεγεθών, όπως αυτή του ΑΕΠ, προσαρμοσμένη στον πληθωρισμό. Όπως δείχνουμε στη γραφική παράσταση 1, το ταίριασμα είναι αρκετά καλό για τα οικονομικά δεδομένα από τον Ιανουάριο του 1967 έως τον Νοέμβρη του 2007. Εντούτοις, τα πιο πρόσφατα στοιχεία (στη δεξιά πλευρά της γραφικής παράστασης) απεικονίζουν μια αξιοσημείωτη παρέκκλιση από την τάση ανάπτυξης πριν από την τρέχουσα οικονομική υποχώρηση, με το πραγματικό ΑΕΠ να δείχνει κατά 11.9% λιγότερο απ'ότι θα περίμενε κανείς να βάση τα προηγούμενα στοιχεία.

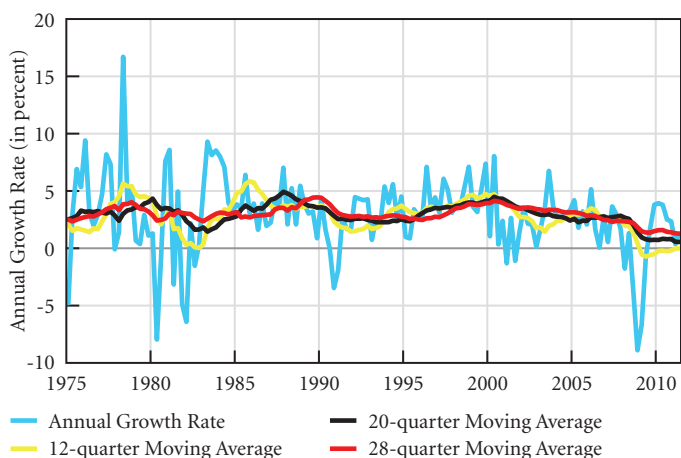
Figure 1 Real GDP and Its Precession Growth Trend, 1967Q1–2011Q2

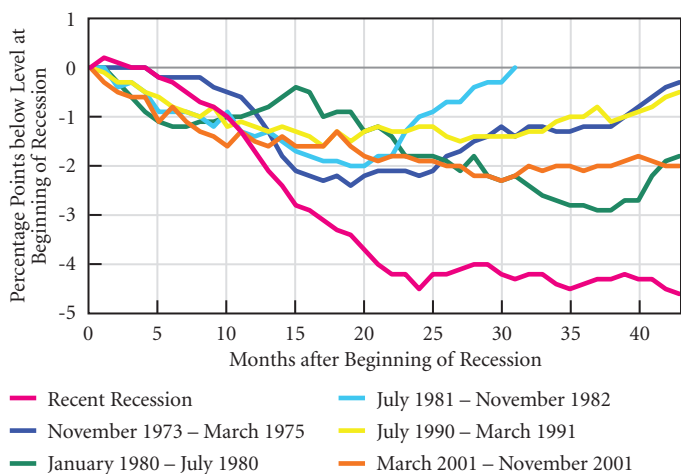
Μια άλλη οπτική γωνία από την οποία μπορούμε να κοιτάξουμε τα στοιχεία του Ιουλίου είναι να σχεδιάσουμε ένα γράφημα με τα ποσοστά ανάπτυξης του ΑΕΠ για κάθε τρίμηνο. Η γραφική παράσταση 2 απεικονίζει αυτή τη σειρά με το μπλε χρώμα. Οι άλλες γραμμές στο γράφημα απεικονίζουν τους μέσους όρους των ακατέργαστων αριθμών. Για παράδειγμα, η κίτρινη γραμμή, που αναφέρεται ως «κινούμενος μέσος όρος για 12 τρίμηνα», είναι ένας απλός μέσος όρος των ποσοστών ανάπτυξης για ένα δεδομένο τρίμηνο και τα προηγούμενα 11 (οι μέσοι όροι βοηθούν να εξομαλυνθούν οι βραχυπρόθεσμοι κραδασμοί και τα λάθη μέτρησης). Οι κίτρινες, μαύρες και κόκκινες γραμμές δείχνουν όλες μια σταθερή πτώση στα μέσα ποσοστά ανάπτυξης, ξεκινώντας από το 2000. Τέλος, η γραφική παράσταση 3 εμφανίζει την εικόνα απασχόλησης, με ξεχωριστές γραμμές για τις προηγούμενες έξι υποχωρήσεις στην

οικονομία των ΗΠΑ. Κάθε γραμμή ακολουθεί τη πορεία αναλογίας απασχόλησης—πληθυσμού σχετικά με το επίπεδο που βρίσκεται τον πρώτο μήνα κάθε οικονομικής υποχώρησης. Η ροδίνη γραμμή αντιστοιχεί στην πιο πρόσφατη υποχώρηση και δείχνει ότι, από τον Ιούλιο, η αναλογία ήταν στο 58.1%—4.6% λιγότερο απ' ό, τι κατά την έναρξη της υποχώρησης, 43 μήνες νωρίτερα.

Figure 2 GDP Growth Rates and Average Growth Rates, 1975Q1–2011Q2

Figure 3 Employment–Population Ratios following Beginnings of Recessions, 1970s to Present

Sources: St. Louis Federal Reserve Bank, FRED database; authors' calculations

Όλοι αυτοί οι δείκτες μαζί επιχειρηματολογούν υπέρ της άποψης ότι η οικονομική υποχώρηση έχει μετατρέψει σε μια παρατεταμένη και πολύ ασυνήθιστη κάμψη της ανάπτυξης, παρεμποδίζοντας την ανάκαμψη της αγοράς εργασίας. Η κυβέρνηση δεν έχει καν ξεκινήσει τη μάχη για τη δημιουργία των νέων θέσεων εργασίας που απαιτούνται για να αντιμετωπιστεί αυτή η καταστροφή.

Ο Δημήτρης Β. Παπαδημητρίου είναι Πρόεδρος του Ινστιτούτου Οικονομικών Levy του Κολεγίου Bard, Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος και Καθηγητής Οικονομικών στην έδρα «Jerome Levy». Ο Greg Hannsgen είναι Ερευνητικός Μελετητής στο Ινστιτούτο Levy.